

Bundel - B&W van 1 april 2025

0.0.1 Besluitenlijst d.d. 1 april 2025

Agenda B&W d.d. 1 april 2025

B.1 BW (738737) Jaarverslag Team Europa 2024

B.1 INT (738769) Jaarverslag 2024

B.1 RB (738740) Raadsbrief Jaarverslag Team Europa 2024

B.02 BW (11041) Gunning arbodienstverlening

Agenda College van B&W openbaar

Datum 01-04-2025
Tijd 9:30 - 13:00
Locatie B&W kamer
Voorzitter R.T.A. Korteland

-
- A** **Algemeen**
 - A.1** **Vaststelling besluitenlijst d.d. 25 maart 2025**
 - B** **Bespreekpunten**
 - B.1** **Jaarverslag Team Europa 2024 (738737)**

Collegevoorstel

Onderwerp	Jaarverslag Team Europa 2024
Eenheid/team	CZ Strategie en Bestuursadvies
Zaakkenmerk	Z/25/238865
Documentkenmerk	D/25/738737
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	R.T.A. Korteland
Datum vergadering	

Toelichting voor de openbare besluitenlijst

In 2024 is er door team Europa Almelo, Hengelo en Enschede naar aanleiding van de bestuursopdracht EU-agenda gewerkt aan de gezamenlijke inzet op public affairs van de drie steden in Europa. Voor het jaar 2024 zijn de ontwikkelingen en activiteiten binnen de vijf dossiers van de EU-agenda opgenomen in een jaarverslag. Het college heeft besloten om de raad te informeren over de inzet op de EU-agenda en het jaarverslag met een raadsbrief.

Voorgesteld besluit

1. De raad met bijgevoegde raadsbrief (D/25/738740) te informeren over de inzet in Europa met het jaarverslag van team Europa Almelo, Hengelo en Enschede 2024.

Inleiding

Het jaarverslag Team Europa 2024 laat zien hoe de drie steden in 2024 in Europese samenwerking hebben geïnvesteerd. In 2024 is er door team Europa Almelo, Hengelo en Enschede naar aanleiding van de bestuursopdracht EU-agenda gewerkt aan de gezamenlijke inzet op public affairs van de drie steden in Europa. Er is door het team Europa kennis uitgewisseld, het netwerk verbreed en Twente is internationaal gepositioneerd. Op het dossier sociaal investeren de steden in grensoverschrijdende samenwerking voor de leefbaarheid in de steden, bij een aantal dossiers heeft het team zich gericht op positionering en strategisch inzicht (klimaatadaptatie en energietransitie) en bij andere dossiers staat het voortbouwen op bestaande ervaring en deelname aan Europese projecten centraal (circulaire economie en mobiliteit).

Beoogd effect

De raad informeren over de inzet in Europa met het jaarverslag van team Europa Almelo, Hengelo en Enschede 2024.

Argumenten voor

1.1 Gemeenteraad informeren over actuele ontwikkelingen rondom Europese samenwerking

Het jaarverslag geeft informatie over de inzet in Europa van Almelo, Hengelo en Enschede. Daarbij worden de vijf dossiers van de EU-agenda klimaatadaptatie, energietransitie, sociaal, circulaire economie en mobiliteit uitgelicht.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Kosten, opbrengsten en dekking

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Uitvoering

De inzet binnen de EU-agenda wordt in 2025 vervolgd binnen de bestuursopdracht die door de colleges van Almelo, Hengelo en Enschede is vastgesteld.

Bijlage(n)

- Raadsbrief jaarverslag Team Europa 2024 (D/25/738740)
- Jaarverslag Team Europa 2024 (D/25/738769)

Procesinformatie

- Intern overleg

Dit advies is voorbereid binnen het team bestuursadvies.

- Afstemming met portefeuillehouder

Met de portefeuillehouder burgemeester R.T.A. Korteland is afgestemd de raadsbrief over het jaarverslag Team Europa 2024 voor het college te agenderen.

- Directie-advies

B&W voorstel standaard.

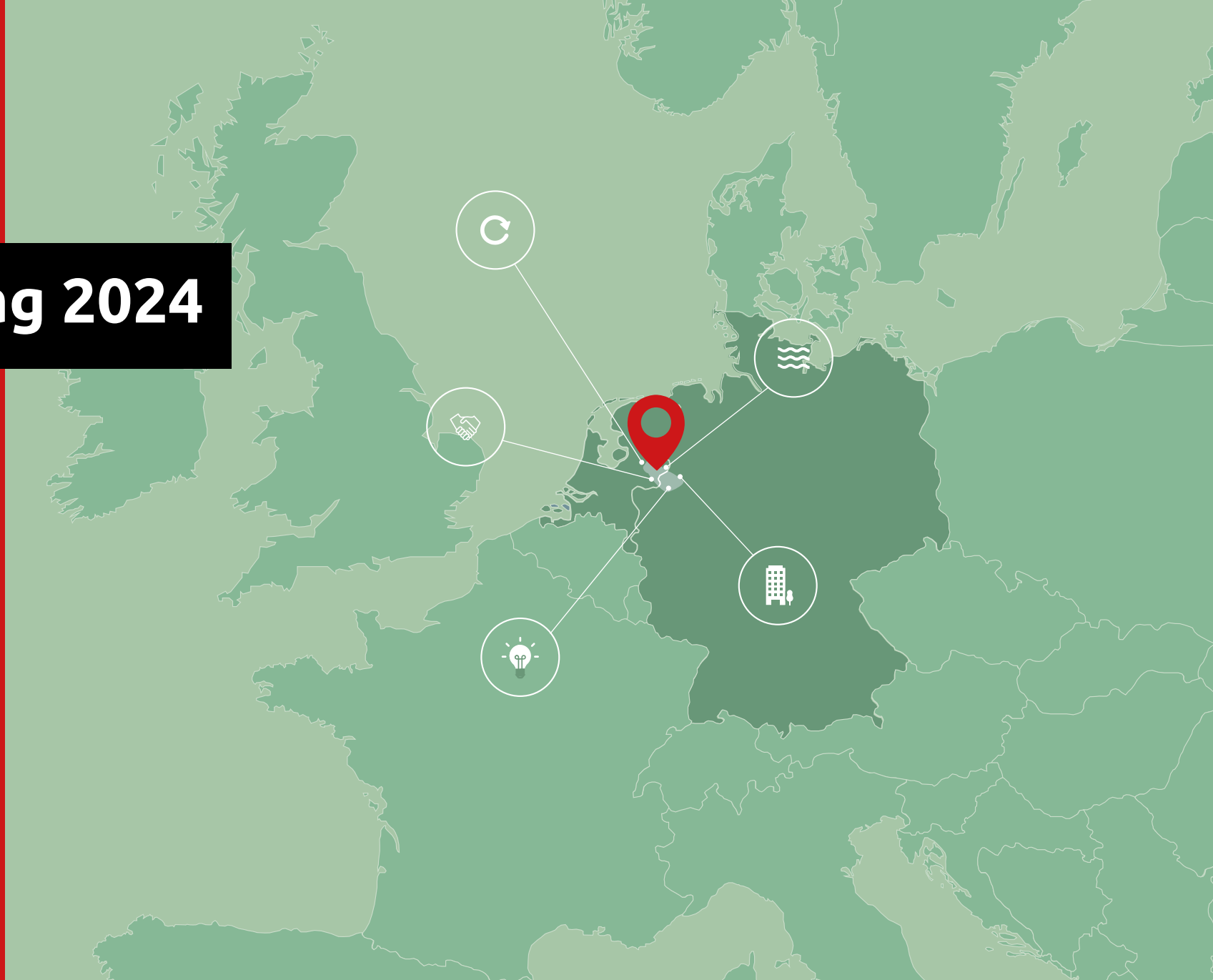
Communicatie over het besluit

Regulier.

Team Europa
Almelo, Hengelo en
Enschede

Jaarverslag 2024

Februari 2025

Twente

“VOOROPLOPEN ALS GROENE TECHNOLOGISCHE TOPREGIO”

De grote opgaven van deze tijd – klimaatverandering, de energietransitie, circulaire economie, mobiliteit en sociale inclusie – stoppen niet bij gemeentegrenzen. We kunnen deze uitdagingen niet alleen oplossen. Om als regio toekomstbestendig te blijven, moeten we samenwerken. Niet alleen binnen Nederland, maar ook internationaal.

Europa is daarbij onmisbaar. Veel wet- en regelgeving komt uit Brussel, en de belangrijkste innovaties en investeringen worden daar vormgegeven. Wie daar niet actief meedoet, mist kansen. Daarom kiezen Enschede, Hengelo en Almelo ervoor om gezamenlijk op te trekken en invloed uit te oefenen. Door een sterke internationale positie zorgen we ervoor dat Twente niet alleen blijft, maar juist vooroploopt als groene technologische topregio.

Dit jaarverslag laat zien hoe we in 2024 hebben geïnvesteerd in Europese samenwerking. We hebben ons netwerk versterkt, kennis uitgewisseld en Twente internationaal op de kaart gezet. In sommige dossiers, zoals klimaatadaptatie en energietransitie, was dit jaar vooral gericht op positionering en het verkrijgen van strategisch inzicht. Op andere terreinen, zoals mobiliteit en circulaire economie, konden we voortbouwen op bestaande EU-ervaring en direct meedoen aan Europese projecten. Ook op sociaal gebied blijven we investeren in grensoverschrijdende samenwerking, waardoor we subsidies veiligstellen die direct bijdragen aan de leefbaarheid in onze steden.

Internationale samenwerking is geen bijzaak of luxe – het is een noodzaak. Het bepaalt mede hoe sterk, duurzaam en innovatief onze regio de toekomst ingaat. In dit verslag leest u hoe we daar in 2024 aan gewerkt hebben. We gaan hierover graag in gesprek. Heeft u vragen of suggesties? Neem contact op met Bart Molenkamp van Team Europa via b.molenkamp@enschede.nl.

Richard Korteland
burgemeester van Almelo

Roelof Bleker
burgemeester van Enschede

Sander Schelberg
burgemeester van Hengelo

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD.....	2
1. ONZE EU-DOSSIERS.....	5
A) KLIMAATADAPTATIE/WATER	5
B) ENERGIETRANSITIE	8
C) SOCIAAL	10
D) CIRCULAIRE ECONOMIE	11
E) MOBILITEIT	13
2. EEN VASTE PLEK IN BRUSSEL.....	16
3. NETWERKEN EN LOBBY IN EUROPA.....	18
4. EUROPA IN TWENTE.....	23
5. SPECIFIEKE PARTNERSCHAPPEN IN EU	26

1. Onze EU-dossiers

'Opdrachtgever Peter Dijkstra en communicatieadviseur Lies Rubingh (beiden Gemeente Enschede) voor de Europese Commissie, tijdens het bezoek aan de EU Green Week'

1. ONZE EU-DOSSIERS

In dit hoofdstuk behandelen we de belangrijkste EU-dossiers van onze steden, waarin we nauw samenwerken met Europese partners om de grote en complexe uitdagingen op het gebied van (A) klimaatadaptatie, (B) energietransitie, (C) sociale vraagstukken, (D) circulaire economie en (E) mobiliteit aan te pakken. Door actief deel te nemen aan Europese netwerken, kennis te delen, en samen te werken met andere steden en regio's, versterken we de positie van Twente in Europa en benutten we de mogelijkheden voor innovatie, financiering en kennisontwikkeling. Elk dossier beschrijft de stappen die we hebben gezet en de resultaten die we hebben behaald in 2024, evenals de initiatieven die we gezamenlijk met Europese partners hebben opgestart.

A) KLIMAATADAPTATIE/WATER

Van ernstige wateroverlast bij piekbuien tot grote droogte en een tekort aan drinkwater, het zijn serieuze uitdagingen waar Twente voor staat. Om die uitdagingen beter het hoofd te kunnen bieden hebben we op het dossier klimaatadaptatie/water dit jaar onze netwerken in Europa fors uitgebreid, zodat we samen met andere sterke partners kunnen werken aan oplossingen.

Zo kijken we naar mogelijkheden voor private financiering, hoe we mensen beter kunnen informeren over efficiënt watergebruik, naar innovatief watermanagement én de balans tussen water vasthouden en afvoeren. We zijn lid geworden van Water Europe, het leidende Europese netwerk op het gebied van water. Ook trekken we samen op met de Provincie Overijssel en met andere regio's, zoals Bremen en Småland Blekinge Halland in Zweden. Via netwerken als het Huis van de Nederlandse Provincies, ERRIN en Eurocities volgden we de laatste ontwikkelingen en financieringsmogelijkheden. Enschede, Almelo en Hengelo trekken steeds intensiever op, samen met Waterschap Vechtstromen in het Twents Waternet. Maar ook in Euregionaal verband hebben we de samenwerking gezocht, omdat wateroverlast natuurlijk niet ophoudt bij de grens. Dankzij deze sterke focus op een gezamenlijke aanpak, bracht 2024 ons meer kennis, een sterkere profilering in Brussel én deelname aan subsidieprogramma's.

Zichtbaar in Brussel

Zowel in het voor- als in het najaar presenteerden we onze Twentse uitdagingen én mogelijke oplossingen op watergebied bij de Europese Commissie. Eind mei waren we bij de EU Green Week, die in het teken stond van water resilience. We spraken met commissieleden, met met Eurocities-leden en bezochten Water Europe, het toonaangevende Europese netwerk rondom water, waar belangrijke kennis wordt gedeeld en lobby wordt gevoerd richting de Commissie.

Later dit jaar, tijdens de European Week of the Regions and Cities, spraken burgemeester Roelof Bleker en wethouders Claudio Bruggink en Margreet Overmeen-Bakhuis met Elina Bardram, één van de directeuren van het Directoraat-generaal Klimaat van de EU en manager van de EU-missie 'Aanpassingen door klimaatverandering'.

Al deze bezoeken legden de basis voor o.a.:

- **De Dyna-LIFE Subsidieaanvraag**

Een subsidieaanvraag van ruim twee miljoen euro, vanuit het LIFE subsidieprogramma (gericht op milieu en klimaatactie), door Enschede met o.a. UT en Waterschap Vechtstromen. Bedoeld voor de aanpak voor grondwateroverlast in Glanerbrug, o.a. met behulp van een innovatief grondwatermanagementsysteem. Begin 2025 wordt de beoordeling van de aanvraag bekendgemaakt.

- **Het lidmaatschap van Water Europe**

- **Deelname aan de Urban Agenda van de Europese Commissie**

We zijn nu partner in het programma 'Water Sensitive City'. Dat betekent dat we de komende drie jaar samen met lokale overheden, koepelorganisaties, lidstaten en DG's van de Europese Commissie een actieplan gaan opstellen om input te leveren op de Europese agenda op dit onderwerp (wetgeving, funding en kennisuitwisseling).

- **Een verzoek van Eurocities om mee te schrijven aan hun position paper over het Climate Adaptation Plan van de nieuwe Commissie.**

Opdrachtgever Peter Dijkstra, communicatieadviseur Lies Rubingh (beiden Gemeente Enschede), senior policy officer Lukas Repa (DG ENV) en policy officers Willem Jan Goossen (DG Clima) en Prisca Haemers (DG R&I).

Samenwerking Euregio: wateroverlast houdt niet op bij de grens

Hoe pakken we het aan als onze binnenstad overstroomt? Wat betekent het als de zeespiegel stijgt? Wat als daadwerkelijk de dijken breken?

Op 18 april 2024 organiseerde de gemeente Enschede een Euregionale themasessie, geheel in het teken van waterbeheer, klimaatverandering en zeespiegelstijging. Meer dan 60 experts en belanghebbenden uit Nederland en Duitsland wisselden kennis uit, bedachten toekomstscenario's en werkten samen aan oplossingen. De conferentie was de opmaat voor de haalbaarheidsstudie Water die in MONT-verband verder uitgewerkt wordt.

“UITDAGINGEN VAN WATER- EN KLIMAATVERANDERING HOUDEN NIET OP BIJ DE GRENS. WE HEBBEN ELKAAR ALS LANDEN NODIG OM ONZE REGIO'S TE BESCHERMEN EN TE VERSTERKEN.”

Marc Teutelink, wethouder financiën, bereikbaarheid, leefomgeving en dienstverlening

Wethouders Overmeen-Bakhuis (Almelo) en Bruggink (Hengelo) onderteken de verklaring 'Translating the EU Green Deal Into Local Action' tijdens de gelijknamige conferentie in Brussel.

B) ENERGIETRANSITIE

De continue beschikbaarheid van elektriciteit voor een warm en verlicht huis of voor eindeloos veel apparaten die ons leven gemakkelijk maken: het lijkt een vanzelfsprekendheid, maar is dat niet. Energie wordt schaarser en duurder, het Nederlandse energienetwerk is regelmatig 'verstopt' en we moeten op zoek naar alternatieve manieren om grootschalig energie op te wekken. Deze uitdagingen stoppen niet bij de grens. Om echt effectief te zijn, is samenwerking op Europees niveau noodzakelijk. Europa biedt niet alleen toegang tot financieringsmogelijkheden, maar ook tot kennis, netwerken en technologische innovaties. We versterken Europees onze positie en leren van andere steden, die vaak voor vergelijkbare opgaven staan. Zo zetten we samen stappen naar een duurzamere toekomst.

Dit jaar voerden Twentse bestuurders meerdere gesprekken in Brussel om inzicht te krijgen in de diverse programma's van de Europese Commissie. Met als doel om scherp te krijgen in welke programma's wij vanuit Twente onze meerwaarde kunnen meebrengen en om te bepalen welke programma's goed passen bij maatschappelijke opgaven in Twente. In sommige programma's zien we mogelijkheden om kennis, kunde en middelen te brengen en te halen, bijvoorbeeld op het terrein van innovatie. Zo zijn we een verkenning gestart rond de Renovatiedeal(*) om gezinnen in Twente te helpen met het aanpakken van de energiearmoede. De Twentse steden, woningcorporaties en het Rijk hebben de krachten gebundeld om tot 2030 op programmatische en industriële wijze 7000 woningen te verduurzamen, zodat de energiekosten van duizenden inwoners flink daalt.

() De Renovatiedeal is een versnellingsaanpak om de relatief hoge mate van energiearmoede in de Twentse steden tegen te gaan. De steden, corporaties en het Rijk bundelen hun krachten om tot 2030 op programmatische en industriële wijze 7000 woningen te verduurzamen.*

Zichtbaar in Europa

De wethouders Claudio Bruggink (Hengelo) en Margreet Overmeen-Bakhuis (Almelo) bezochten in maart de conferentie 'Translating the EU Green Deal into local action'. Ze ondertekenden daar een verklaring ter ondersteuning van de green deal op lokaal niveau. Bovendien spraken ze daar o.a. met Karen van Dantzig, de Dutch Urban Envoy bij het ministerie van Binnenlandse Zaken, ofwel pleitbezorger namens Nederland voor het belang van de steden.

In april brachten de burgemeesters Roelof Bleker, Sander Schelberg en Mirjam van 't Veld en wethouder Jeroen Diepemaat een bezoek aan Brussel. Ze spraken met leden van de Europese Commissie en met Europarlementariërs over Twentse thema's als de renovatiedeal en onze verstedelijkingsopgave. Daardoor staat het sociaal klimaatfonds goed op ons netvlies, met mogelijke financieringskansen voor de aanpak van energiarmonde.

In juni bracht ambtelijke deelname aan de EU Sustainable Energy Week (EUSEW) ons interessante kennis over o.a. energy communities en smart energy hubs. In een apart onderdeel, het Artic Battery Event, leerden we over de batterijtechnologie van de Scandinavische landen. We verkenden het thema verder tijdens gesprekken met het netwerk Energy Cities, het Covenant of Mayors en Eurocities.

In november waren we aanwezig bij het Eurocities Environment Forum (EEF). Hier presenteerden we de aanpak van energiarmonde in Netwerkstad. Die presentatie van de renovatiedeal leverde veel interesse op van aanwezigen, en daardoor verschillende samenwerkingsmogelijkheden. Bovendien helpen de opgedane inzichten de renovatiedeal weer verder.

Al deze werkbezoeken leidden tot o.a.

- Een tegenbezoek van Karen van Dantzig aan Twente-Hengelo afgelopen najaar, waardoor zij optimaal geïnformeerd de belangen van Twente in Europa kan behartigen.
- Afspraken over mogelijke samenwerking tussen Tech.Land en the Nordic Battery Belt op het gebied van batterijtechnologie.
- Verkenning van samenwerking met steden met een vergelijkbare aanpak rondom opschaling van verduurzaming van de gebouwde omgeving (renovatiedeal).

Lydia Plant (Gemeente Almelo) en Jan Olde Loohuis (Gemeente Hengelo) presenteren de poster met daarop de aanpak van energiarmonde in Almelo en Netwerkstad Twente.

PROJECTEN IN EU

FUTURE BEEING

Het Interreg project FUTURE BEEING richt zich op een geïntegreerde aanpak van verduurzaming van wijken. Dit in vervolg op het project INDU-ZERO waarmee een blauwdruk is ontwikkeld voor het opschalen van duurzame renovatie van woningen. Het doel van FutureBEEing is om de klimaatvriendelijke ontwikkeling van bestaande woonwijken te versnellen door ontwikkeling van een hulpmiddel hiertoe. Hiervoor wordt een geïntegreerde aanpak gevolgd, met aandacht voor aspecten als klimaatadaptatie en het omgaan met demografische veranderingen. Het project loopt van 2024 tot en met 2027. Enschede en Hengelo zijn beide partner.

C) SOCIAAL

Europa kent verschillende programma's die beogen een rechtvaardige, inclusieve samenwerking te bevorderen. Of het nu gaat over migratie, over diversiteit of over (arbeids-)participatie of andere thema's in het sociaal domein; er valt veel te leren van de aanpak van andere Europese steden. En er zijn fondsen, zoals het Europees Sociaal Fonds. Daarmee investeert de EU in de Europese pijler van sociale rechten. Onze steden ontvangen al jarenlang subsidies uit dit fonds, voor projecten op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt. In 2024 hebben we ingezet in verbreding van onze kennis over de vele andere programma's.

Zichtbaar in Europa

In april was Twente vertegenwoordigd bij de conference on 'local government approaches to diversity' in Mechelen. Tijdens de conferentie waren er meerdere sessies over kansengelijkheid, migratie en Vlaamse plannen die sociale problematiek in gemeenten ondersteunen.

Tijdens de European Week of Regions and Cities bezochten bestuurders uit zeven Twentse gemeenten de het Directoraat-Generaal voor Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling (REGIO) en het Directoraat-Generaal voor Werk, Social Zaken en Inclusie (EMPL). Zij bespraken onder meer hoe de Europese Commissie Twentse gemeenten kan helpen bij het aanpakken van sociale problematiek. Daarnaast verkenden we mogelijkheid tot lidmaatschap van het European Social Network. En we bespraken hoe we nog beter gebruik kunnen maken van ons lidmaatschap van Eurocities en het Social Affairs Forum dat hier deel van uitmaakt.

In september waren we aanwezig bij het Eurocities Social Innovation Lab in Turijn, waar we kennis hebben opgedaan over innovatieve huisvestingsstrategieën. We organiseerden bovendien een co-learning workshop, waarbij we het concept van het nieuwe Bundle-project(*) presenteerden. Met het Bundle-project bundelen woningcorporaties Veste Wonen en Domijn hun krachten om aantrekkelijke wooncommunicaties te creëren voor jonge starters. Zodat talenten die afstuderen bij ROC, Saxion, ArteZ en UT voor Twente behouden blijven.

() In het Bundle-project bundelen woningcorporaties Veste Wonen en Domijn hun krachten om aantrekkelijke wooncommunities te creëren voor jonge starters. Zodat afgestudeerd talent van ROC, Saxion en UT voor Twente behouden blijft.*

PROJECTEN IN EU

ACCES CITY AWARDS

Hengelo heeft in 2024 deelgenomen aan de Acces City Awards, een Europese prijs voor meest toegankelijke gemeente. Hoewel we naast de prijzen hebben gegrepen zijn we wel door de nationale jury door de eerste ronde gekomen. We hebben de ambitie om het over twee jaar opnieuw te proberen; we weten waar de kansen liggen!

D) CIRCULAIRE ECONOMIE

In 2024 zijn er veel stappen gezet op het dossier circulaire economie. Circulaire economie is een relatief nieuw beleidsveld, Europees gezien nog volop in ontwikkeling. In het EU Circular Economy Action Plan zijn ambitieuze doelstellingen vastgelegd: tegen 2050 wil de EU volledig circulair zijn en tegen 2030 een reductie van 50% in het gebruik van primaire grondstoffen realiseren. Om deze doelen te bereiken, biedt de EU kennis en financiering om hier invulling aan te geven. Dit biedt Twentse gemeenten kansen om circulair beleid verder vorm te geven.

Zichtbaar in Europa

In april was Twente vertegenwoordigd bij het World Circular Economy Forum 2024 in Brussel. Tevens nam het team circulaire economie van Enschede in april deel aan het werkbezoek naar Linköping, de stad die Innovatiehoofdstad 2024 was, onder andere dankzij hun aanpak van circulaire afvalverwerking.

Tijdens de European Week of Regions and Cities in oktober namen 8 Twentse bestuurders deel aan een deelprogramma, dat Enschede speciaal voor hen had georganiseerd. Dit programma bood inzicht in de nieuwste ontwikkelingen en mogelijkheden die de EU biedt voor de regio Twente, en in alle Europese circulaire projecten die in Twente al lopen. Met Europese kennis en financieringsmogelijkheden kunnen gemeenten hun beleid op het gebied van circulaire economie verder ontwikkelen en versterken.

Deze werkbezoeken hebben o.a. geleid tot:

- Deelname van Enschede aan een programma van de Europese Investeringsbank.
- Nieuwe initiatieven in Twentse gemeenten. Zo is wethouder Jan Engels (gemeente Losser) in gesprek gegaan met Agnese Boccalon van ACR+ (Association of Cities and Regions for sustainable Resource management) over circulair bodembeheer, en stimuleerde Erik Wessels (gemeente Rijssen-Holten) een gezamenlijke aanpak van circulaire onderwijshuisvesting.

SUBSIDIEAANVRAAG RETAIN-PROJECT

Een subsidieaanvraag voor het NWE Interreg RETAIN-project (2025-2028, €4,5 miljoen), gericht op het beschermen tegen droogte en overstromingen, is in behandeling. In dit project wordt biochar gebruikt om waterbeheer en bodemkwaliteit te verbeteren. Dit draagt bij aan de circulaire economie door innovatieve toepassingen van biomassa. Dit project heeft dus een link met het CASCADE-project. Partners in de aanvraag zijn o.a. Münster, Saxion en de Universiteit Twente.

PROJECTEN IN EU

Enschede neemt deel aan drie EU-programma's, binnen de projecten TEXAD, het Circulair City Advisory traject en CASCADE. Deze worden hieronder toegelicht. Ze vervult daarmee een voortrekkersrol in de regio en deelt deze kennis met de andere steden in Twente.

TEXAD

Het Interreg TEXAD-project (2024-2028, €1,8 miljoen, 6 partners) is gericht op het bevorderen van de circulaire economie binnen de textielsector, o.a. door circulair textielbeleid te ontwikkelen en te monitoren. (Enschede ontvangt €225.200.) TEXAD biedt Enschede en regio Twente een unieke kans een koploperspositie te verwerven in de ontwikkeling van circulaire bedrijven en het implementeren van circulair beleid.

EUROPESE INVESTERINGSBANK

CIRCULAR CITY ADVISORY TRAJECT (C3)

De Europese Investeringsbank (EIB) biedt gemeenten gratis ondersteuning bij het ontwikkelen van circulair beleid. Het C3-traject richt zich specifiek op het identificeren en ontwikkelen van concrete circulaire projecten, die niet alleen bijdragen aan de circulaire transitie, maar ook kansen creëren voor bedrijven. Enschede stelt de textielsector centraal in dit traject, waardoor dit aansluit bij het TEXAD-project. Na afronding van dit traject is er een optie voor vervolprogramma, met focus op het verkrijgen van financiering via de EIB en de implementatie van de eerder ontwikkelde projecten

CASCADE

Het Interreg CASCADE-project gaat over het creëren van een circulaire koolstofketen. Het project draait om het omzetten van biomassa in biochar (houtskool), die wordt toegepast in producten zoals asfalt en beton. Hiermee wordt veel CO₂-uitstoot bespaard en dit draagt bij aan een circulaire economie en andere duurzaamheidsdoelstellingen. Het project loopt van 2023 tot 2026 en beschikt over een totaalbudget van €392.880,-.

Onder leiding van voormalig wethouder Jeroen Diepemaat bezochten Enschedese/Hengelose delegatie (directies, adviseurs (circulaire) economie en wonen) Techniskaverken, waar nagenoeg al het afval uit de Zweedse regio rondom Linköping wordt herbewerkt tot nieuwe grondstof.

E) MOBILITEIT

Als Twente hebben we het doel om goed verbonden en bereikbaar te zijn met Europese steden en regio's om ons innovatie- en vestigingsklimaat te versterken. Onze ligging aan een van de negen Europese hoofdcorridoren, de NorthSea Baltic Corridor, biedt kansen. Alleen door samen te werken in Europa kunnen we echt stappen zetten op het gebied van slimme en duurzame mobiliteit. Europese netwerken, zoals Eurocities en POLIS, helpen ons hierbij. POLIS is een Europees netwerk waarin regio's en steden samen werken aan innovatieve mobiliteitsoplossingen.

Op het dossier NorthSea Baltic en TEN-T zijn de afgelopen twee jaar mooie resultaten geboekt. In de eerste plaats werd de nieuwe verordening van het Trans-Europese Transportnetwerk, TEN-T op 13 juni 2024 eindelijk aangenomen na jaren van onderhandeling tussen de Europese Commissie, Raad en parlement. De lobby van Twente samen met EUREGIO en provincie voor het opnemen van de Zwolle Twente Münster corridor in het TEN-T netwerk is deels gelukt. Het traject Zwolle/Wierden is opgenomen, het Duitse deel van de grens tot aan Münster helaas niet. Ten tweede voerden we een geslaagde lobby van steden en regio's, o.a. van Netwerkstad Twente via Eurocities, om meer urban nodes in de verordening. Van de oorspronkelijke 88 urban nodes (de grote steden) is nu sprake van 431 urban nodes. Er is dus aandacht voor meer steden en regio's, in Twente is Enschede een nieuwe urban node met als verplichting in 2027, een Sustainable Urban Mobility Plan, ofwel een duurzaam mobiliteitsplan, te hebben.

Samen met de provincie wordt gewerkt aan het realiseren van een governance-structuur met steden, regio's en andere stakeholders langs de gehele NorthSea Baltic corridor. Op deze manier kunnen we beter samenwerken op het gebied van duurzame en slimme mobiliteit, gezamenlijke lobby richting de EU, en gezamenlijke subsidie aanvragen.

Zichtbaar in Europa

Netwerkstad Twente is voor mobiliteit lid van Eurocities en POLIS.(*). In 2024 presenteerden we Netwerkstad op diverse bijeenkomsten en werkgroepen en leidden we paneldiscussies. Dit gebeurde o.a. tijdens de Connecting Europe Facility (CEF) dagen in Brussel. Als regio's uit Overijssel bemanden we samen met de provincie een stand, om te laten zien wat er op logistiek gebied met betrekking tot de NorthSea Baltic corridor gebeurt in Overijssel.

Op het Europese congres over urban planning en TEN-T in Oslo van april 2024 was Netwerkstad Twente een van de paneldeelnemers evenals tijdens het urban nodes platform in Antwerpen in november, beide georganiseerd door MOVE21 en Eurocities. Tijdens diverse POLIS bijeenkomsten, o.a. bij het algemene jaarcongres met meer dan 600 deelnemers uit geheel Europa, heeft Netwerkstad Twente workshops verzorgd met als thema duurzame mobiliteitsmaatregelen en het fietsproject BITS (fietsapp).

Ook bestuurlijk neemt onze regio wethouder mobiliteit, Hanneke Steen, regelmatig deel aan panelgesprekken en zogenoemde high level bijeenkomsten van bestuurders uit Europa. Twente is ook lid van het NorthSea Baltic forum dat tweejaarlijks in Brussel plaatsvindt. In dit forum bespreken de ministeries, regio's en inframanagers van de landen langs de corridor de laatste ontwikkelingen het werkplan voor de hele corridor. Het is een prima plek voor lobby.

(*). POLIS is het leidende Europese netwerk voor steden en regio's die samenwerken aan innovatieve manieren om duurzame en slimme mobiliteit te ontwikkelen. Voor Twente is dit vooral ook een bestuurlijk netwerk op nationaal en internationaal niveau.

Wethouder Hanneke Steen op de slotbijeenkomst Twentekanalen

PROJECTEN IN EU

CEF TWENTEKANALEN PROJECT

In september is het CEF Twentekanal project afgerond. Dit betekent dat de kanalen en havens van Almelo, Hengelo en Enschede verruimd zijn en grotere schepen kunnen ontvangen. Hierdoor is meer scheepvaart vanaf Rotterdam en Amsterdam naar Twente mogelijk en zijn er minder vrachtwagens die voor files en CO2 uitstoot zorgen. Op deze manier draagt dit project bij aan onze CO2 reductie.

SCALEUP

De gemeente Hengelo en EUREGIO zijn partner in het project ScaleUp dat loopt van 2023 t/m 2025. In dit project delen drie kernsteden - Turku, Antwerpen en Madrid - op diverse mobiliteitsthema's oplossingen met de kring van steden rondom dit project, waaronder Hengelo. Daarna bekijken ze samen of deze op een versnelde manier (scale-up methode) toegepast kunnen worden.

MONT INTERREG SUMP

In 2024 is in MONT-verband (de samenwerking tussen Münster, Osnabrück en Netwerkstad Twente) met Almelo als lead partner een haalbaarheidsonderzoek naar een grensoverschrijdend Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP) uitgevoerd. Dit onderzoek wees uit dat niet haalbaar is, maar dat een sterkere samenwerking op mobiliteit zeker meerwaarde zou hebben. Een volgende Interreg aanvraag is ingediend (te behandelen januari 2025) om met de MONT coördinatoren en de inhoudelijke experts van de vijf steden een mobiliteit werkgroep op te richten. De EUREGIO gaat daarbij als contactpunt en coördinatiepunt fungeren.

2. EEN VASTE PLEK IN BRUSSEL

2. EEN VASTE PLEK IN BRUSSEL

Dit hoofdstuk gaat over onze permanente vertegenwoordiging in Brussel. In januari 2024 werd Netwerkstad Twente officieel partner van het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP) in Brussel. Daarmee hebben we een vaste uitvalsbasis met een eigen werkplek en vergader- en ontvangstfaciliteiten. We zijn structureel beter zichtbaar. We kunnen gebruik maken van het netwerk en kennis binnen het HNP. Bart Molenkamp, EU public affairs adviseur van de 3 steden, was om de week in Brussel, verkende interessante nieuwe netwerken en organiseerde gesprekken voor inkomende Twentse delegaties. De frequentie van afspraken en relevante events neemt toe en daarmee groeit ons netwerk, onze zichtbaarheid en ook onze kennis van het Brusselse speelveld. Dankzij onze plek bij het HNP:

Krijgen we het Europese speelveld steeds scherper in beeld en zijn we beter en eerder op de hoogte van Europese ontwikkelingen. Met de andere Nederlandse regio's binnen het HNP, zoals o.a. Groningen en Flevoland, is er periodiek overleg. Gedeeld wordt bijvoorbeeld informatie over de ambtelijke en politieke samenstelling van de Europese Commissie of over subsidie- en projectkansen.

Is de drempel voor collega's om zelf naar Brussel te gaan lager. Bart ontvangt hen en ontzorgt. Daardoor konden tijdens de EU Green Week bijvoorbeeld de Enschedese collega's Peter Dijkstra en Lies Rubingh gericht op pad en zich focussen op de inhoud van het dossier water.

Is er meer en beter contact met Brusselse stakeholders. Bijvoorbeeld met Europese regio's en steden als Turku, Bremen en Zuid-Zweden. Maar ook met de Brainport Eindhoven regio, met onze netwerken (Eurocities, ERRIN), met de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging en met de Europese instellingen. Het bracht onder andere een verkenning over samenwerking rondom klimaatadaptatie met Bremen.

Ontdekken we nieuwe netwerken en kansen. Zo deelden we een rapport binnen onze steden over 'innovatie binnen de lokale overheid, gepresenteerd op de conferentie 'Public innovation in Europe's city governments' (door o.a. Eurocities). Daarnaast verkenden we in mei mogelijke samenwerking met andere steden met een vaste vertegenwoordiging in Brussel, tijdens het 'Small and Medium Sized Cities'.

Werd de samenwerking met de Provincie Overijssel (Brusselse vertegenwoordigers) sterker. In 2024 kwam er een Overijssels EU overleg en de Provincie neemt actief onze belangen mee in hun Europese inzet. Zo stelt de Provincie een gezamenlijke positie op rondom het dossier water, omdat het voor ons een prioritair dossier is.

Kunnen we namens Oost NL deelnemen aan ERRIN, een Brussels-based netwerk gefocust op regionale innovatie. ERRIN is een heel hands-on netwerk, met een stevige positie in Europa. Vanuit diverse werkgroepen wordt het Europese beleid gevolgd en leden worden geholpen met projectontwikkeling. Neem de Taskforce Climate Adaptation, die regio's en steden ondersteunt binnen de Mission on Climate Adaptation, bijvoorbeeld door gesprekken te faciliteren met de Europese Commissie. Die laagdrempeligheid en de grote rol voor de leden zelf is kenmerkend voor ERRIN.

3. NETWERKEN EN LOBBY IN EUROPA

3. NETWERKEN EN LOBBY IN EUROPA

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de Europese netwerken, bijeenkomsten en samenwerkingsinitiatieven waar in Netwerkstad Twente actief is. Het beschrijft hoe deelname aan netwerken zoals Eurocities en evenementen zoals de Europese Week van Regio's en Steden bijdraagt aan kennisdeling, het versterken van bestuurlijke relaties en het benutten van kansen voor innovatie en Europese financiering. Twente heeft zich ook in 2024 weer laten zien in Europa!

EUROCITIES

Welk netwerk of welk werkbezoek levert ons het meeste kennis, gerichte contacten of kansen voor een EU project? Voor elk EU dossier wordt een zorgvuldige afweging gemaakt. Er is echter één overkoepelend groot stedennetwerk waar alle thema's aan bod komen, waarvan meer dan 130 grote Europese steden lid zijn, uit 30 verschillende landen, en waarvan het bestuur regelmatig overleg heeft met de voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen: Eurocities.

Eurocities is het belangrijkste netwerk voor grotere Europese (hoofd)steden of netwerksteden zoals Netwerkstad Twente. In januari hebben we ons partnerschap van het Eurocities netwerk (sinds 2005) omgezet in een full membership. De fora van Eurocities (over klimaat, economie, digitaal, cultuur, sociaal en mobiliteit) brachten de inhoudelijk adviseurs in onze drie steden veel actuele informatie, kennis – ook over EU fondsen- en contacten met soortgelijke regio's. De jaarvergadering en de bestuurlijke top in Straatsburg, waar burgemeesters Roelof Bleker en Richard Korteland naartoe gingen, versterkten onze bestuurlijke relaties in Europa.

Annual General Meeting & Mayor's Summit

Tijdens de jaarvergadering van Eurocities in mei presenteerde burgemeester Roelof Bleker samen met burgemeester Klaus Rosenau van Münster de grensoverschrijdende samenwerking vanuit onze Groene Technologische topregio, binnen Tech.Land.(*). Daarnaast liet hij het executive committee van het netwerk weten, dat Netwerkstad Twente de ambitie heeft om in de toekomst Nederland in het bestuur te vertegenwoordigen. De overige Nederlandse Eurocitiesleden (G12) ondersteunen onze kandidatuur.

(*). Enschede en Münster zijn partner in Tech.Land, een samenwerking tussen Twenteboard, Industrie- und Handelskammer Nordwestfalen en OostNL. In deze samenwerking zijn vier strategische thema's gekozen, waar Twente en Münsterland elkaar versterken en voldoende potentie hebben.

Die thema's zijn:

- Energie (batterij en waterstof)
- Health care & innovation, samenwerking tussen de ziekenhuizen MST en Universitätsklinikum Münster. „360-Grad Gesundheits- und Innovations-Region“
- Advanced manufacturing & robotics
- Circulaire economie

Deelnemers aan het Cultural Forum in Belfast, bij het kunstwerk van Wolfgang Buttress uit 2011. Het werk symboliseert een nieuwe geschiedenis voor Belfast, na decennia van onrust tussen unionisten en nationalisten/protestanten en katholieken. Het staat op een rotonde op de grens tussen twee wijken die sinds vorige eeuw altijd ideologisch tegenover elkaar hebben gestaan. Ambtenaren van Belfast en een wijkbewoner legden uit met welke uitdagingen ze te maken kregen toen dit kunstwerk werd geplaatst. Vooral wat betreft participatie met de wijken en inwoners.

Twente actief in Eurocities fora

In september namen cultuurcollega's Rosalie Bosman (Almelo) en Christian Rijnberg (Enschede) deel aan het Cultural Forum in Belfast. Zij leerden hoe cultuur voor verbinding zorgt in de sociale ontwikkeling, economische stabiliteit en duurzaamheid van steden. Ook in de cultuurregio Twente is de verbinding tussen cultuur en het sociaal domein een onderzoeksgebied, waar het gaat om creatieve broedplaatsen, community building, preventie in de jeugdzorg, etc. Het zijn vooral ook herkenbare thema's in andere voormalige textielregio's als Kortrijk, Manchester, Tilburg en Terrassa, allen lid van the European Textile Collectives Association, en interessant voor Twente om nader te verkennen.

In 2024 ondertekende toenmalig wethouder Jeroen Diepemaat van de gemeente Enschede de Call to Action van Lille, die gaat over deze verbindende rol van cultuur.

In oktober vertegenwoordigden opdrachtgevers Economie Ellis Immerzeel (Almelo) en Bart de Jong (Enschede) de drie steden op het Economic Development Forum in Bilbao, met als centraal thema innovatie. Zij vonden nieuwe inzichten voor Twente als het gaat over bijvoorbeeld:

- Het gebruiken van ons inkoopvermogen voor het aanjagen van nieuwe innovaties
- Uitbreiden van WTC services voor niet alleen bedrijven met een abonnement, maar voor iedereen
- Testen van innovaties in wijken en in de stad
- Hoe meer ruimte te creëren voor ongeplande ontwikkelingen en experimenten, meer bottom up dan top down.

Ook bij de andere Eurocities fora was Netwerkstad Twente dit jaar aanwezig. Duurzaamheidsadviseurs Lydia Plant (Almelo) en Jan Olde Loohuis (Hengelo) vertegenwoordigden ons in november bij het Environment Forum in Wenen. Zij presenteerden daar hoe Twente de energiearmoede aanpakt door verduurzaming van huizen. Er was dit jaar ook een nieuwe kennismaking met het Digital Forum, mogelijk door ons full membership. Wethouder Marie-José Lutikholt (Hengelo) was namens Netwerkstad actief binnen het Social Affairs forum in Vantaa (Finland). Bovendien vertegenwoordigde Birgit Buursink (Hengelo) ons bij het Social Innovation Lab in Turijn, waar ze het concept van Bundle* in Enschede heeft toegelicht.

**In het Bundle project bundelen woningcorporaties Veste Wonen en Domijn hun krachten om aantrekkelijke wooncommunities te creëren voor jonge starters. Zodat afgestudeerd talent van ROC, Saxion en UT voor Twente behouden blijft.*

Workshop 'Actief zijn in Brussel. Water als casus', georganiseerd door Netwerkstad Twente tijdens de EWRC.

Gesprek bij Eurocities in het kader van het keuzeprogramma sociaal tijdens de EWRC.

Gesprek met DG REGIO en DG EMPL van de Europese Commissie in het kader van het keuzeprogramma sociaal tijdens de EWRC.

Europese week van de regio's en steden (EWRC)

De EWRC is het grootste gezamenlijke Brusselse netwerkevent voor Twente. Een delegatie van Twentse bestuurders van gemeenten, EUREGIO en Twente Board woonden in oktober gesprekken, workshops, netwerkevenementen en diners met diverse internationale, nationale en regionale gasten bij. Bedoeld om inzichten op te doen over verschillende thema's die voor de regio belangrijk zijn en waarvoor in Europa inspiratie gehaald kan worden.

De gemeente Almelo nam in 2024 het voortouw bij de organisatie van de EWRC. Er werden zeven keuzeprogramma's op de thema's klimaatadaptatie en water, circulaire economie, energie en verduurzaming, sociaal, mobiliteit, landelijk gebied en grensoverschrijdende samenwerking georganiseerd. De EWRC bracht inspiratie op de verschillende thema's en de bestuurders spraken onder andere met vertegenwoordigers van de Europese Commissie, Eurocities, de Europese Investeringsbank (EIB) en het European Social Network. De samenwerking met de landelijke gemeenten werd in de aanloop naar de EWRC geïntensiveerd.

Bezoek aan Brussel burgemeesters Almelo, Hengelo en Enschede

Op 15 april hebben de burgemeesters van Almelo, Hengelo en Enschede en toenmalig wethouder Jeroen Diepemaat een bezoek gebracht aan Brussel. Dat gebeurde in het kader van de gezamenlijke EU-agenda, waarmee we met behulp van kennis, partners en financiering uit Europa onze projecten verder willen brengen.

Daar werd besproken hoe Twente als groene technologische topregio een belangrijke bijdrage levert aan innovatie binnen Europa. Twentse bedrijven zijn van grote strategische waarde in de waardeketen rondom ASML en de strategische autonomie van Europa. Maar ook rondom de ontwikkeling van batterijen en medische technologie is Twente een belangrijke speler. Dat wordt ook in Brussel gezien.

Echter, de focus van het bezoek lag op onze aanpak van energiearmoede (de Twentse Renovatiedeel), grensoverschrijdende ondermijning en de Twentse verstedelijkingsopgave. Tijdens gesprekken met de Europese Commissie, Europarlementariërs en de Europese Investeringsbank werd duidelijk dat Almelo, Hengelo en Enschede al goed bezig zijn om die uitdagingen aan te pakken. Zo willen we met een vooruitstrevende aanpak zo veel mogelijk huishoudens uit de energiearmoede helpen. We hebben dus veel te bieden aan Brussel. Tegelijkertijd hebben we inzichten opgedaan hoe Brussel ons kan helpen onze ambities nog sneller waar te maken. Daar gaan we mee aan de slag.

Twente in Europa

Ook buiten de fora van Eurocities en Polis en de bestuurlijke bezoeken om nam Netwerkstad Twente in 2025 deel aan diverse Europese bijeenkomsten. Zo was Twente goed vertegenwoordigd bij de 'European summit of regions and cities' in Mons, georganiseerd door het Belgisch voorzitterschap van de EU. De 'Eurocities funding officers meeting' in Brussel gaf ons meer inzicht in fondsen als het European Urban Initiative en LIFE, terwijl het 'Small and medium sized cities event' in Brussel ons de kans bood om andere regionale EU-offices te leren kennen. Tijdens de BZK/VRO EU-dag in november zijn we bijgepraat over de Nederlandse inzet richting de nieuwe Europese Commissie.

G40 themagroep Europa

De themagroep Europa heeft als belangrijk doel het delen van kennis over de Europese dossiers en hoe je daar als gemeenten een weg in kunt vinden. In het begin van 2024 is er nog stevig ingezet op kennisdeling op basis van het onderzoeksrapport Europeanisering van Gemeenten door de UU, in opdracht van de VNG. Verder is er meerdere keren uitgebreid ingegaan op hoe EU fondsen werken en hoe je daar als gemeente gebruik van kunt maken, met voorbeelden uit Hengelo (herstructurering marktplein) en Breda. Bestuurlijk is gekozen voor samenwerking met ander themagroepen. Zoals met de themagroep 'duurzame verstedelijking', met o.a. een studiereis naar Heidelberg en Freiburg. En de themagroep 'veiligheid', met een special over grensoverschrijdende criminaliteit waarin de samenwerking in Twente en binnen het EURIEC door Albert Bootsma als voorbeeld is gepresenteerd. Eind 2024 is het voorzitterschap en het secretariaat van de themagroep Europa overgegaan naar Breda

VNG commissie Internationaal, gemeentelijke achterban groep en Urban Agenda

In 2024 is de lobby voor het behoud van de cohesiefondsen (ESF, EFRO, etc.) opgestart, al is de start van de nieuwe EU investeringsfondsen pas in 2028. Onder aanvoering van een nieuwe Europese Commissie komt de discussie over het nieuwe Meerjarig Financieel Kader en de cohesiefondsen, inclusief thema's en vorm van investeringen, steeds meer op gang. Het Rijk heeft in 2024 een Nederlandse visie opgesteld over het cohesiebeleid, met inbreng van provincies (IPO), waterschappen en gemeenten (o.a. VNG en G40). Ook in het Comité van de Regio's was het behoud van de cohesiefondsen een belangrijk onderwerp van discussie, omdat juist in regio's en steden gebruik wordt

gemaakt van de (mede)financiering vanuit Europa. Toenmalig wethouder Jeroen Diepmaat zat voor Enschede in de VNG commissie Internationaal en Europa en van daaruit in het Comité van de Regio's. Als burgenmeester van Losser blijft Jeroen Diepmaat deze beide functies namens Twente vervullen. Vanuit de gemeente Losser heeft hij hier ook ambtelijke ondersteuning bij.

Puzzelboekje Europarlementariërs

Na de Europese verkiezingen hebben we samen met de Provincie Overijssel, Regio Zwolle en Regio Stedendriehoek een puzzelboekje aangeboden aan alle nieuw verkozen Europarlementariërs, waarmee we onze regio op een ludieke manier presenteerden.

4. EUROPA IN TWENTE

17 mei: Workshop Europese Verkiezingen tijdens het verkiezingsfestival mbostem, bij het ROC van Twente.

4. EUROPA IN TWENTE

In 2024 brachten we Europa ook dichterbij de steden toe. Zo vergrootten we bij veel collega's het bewustzijn van het belang van Europese samenwerking én zetten we Twente steviger op de kaart in Nederland en Europa. In dit hoofdstuk staat hoe we Europa naar Twente hebben gebracht.

Zo nodigden we vertegenwoordigers van Europese instanties uit op het stadhuis van Enschede. In de ambtelijke organisaties organiseerden we speciale informatiesessies en presentaties. Verder was er een Leergang Europa voor alle Twentse collega's - adviseurs, opdrachtgevers en programmamanagers - die meer wilden weten over het samenspel tussen Commissie, Raad en Parlement en over hoe je aan Europese projecten werkt. In het kader van de EU verkiezingen vond er een speciale bijeenkomst voor jongeren plaats over de Europese verkiezingen. Verschillende inkomende werkbezoeken zetten Twente steviger op de kaart in Nederland en Europa. Van grote waarde bij al deze activiteiten is ons lidmaatschap van het netwerk Europacommunicatie.

Via de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Nederland zijn we lid van het netwerk Europacommunicatie. In de aanloop naar de Europese verkiezingen communiceerden we samen met dit netwerk over de Europese verkiezingen, via social mediakanalen, posters en kaarten verspreid. Verder hebben we via dit netwerk contact met andere Nederlandse gemeenten, provincies, het Rijk, ProDemos, de Kiesmannen, kenniscentrum Europa decentraal, de Haagse Hogeschool en andere aan Europa gerelateerde organisaties. Ook zijn via dit netwerk korte lijntjes met de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie en via hen met de collega's van de EC in Brussel. Samen met de Vertegenwoordiging hebben we meerdere afspraken met DG's in Brussel voor onze bestuurders kunnen regelen.

Januari 2024: Cecilia Thorfinn, Teamleider Communicatie en Plaatsvervangend Hoofd van de Permanente Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Nederland, presenteert de actuele ontwikkelingen aan bestuurders en EU adviseurs van Almelo, Enschede en Hengelo.

Profilering Twente met inkomende werkbezoeken **Werkbezoek NG4 (Assen, Emmen, Leeuwarden en Groningen)** **aan Twente**

In februari brachten de Noordelijke grote steden een bezoek aan Twente, om meer te leren over onze samenwerking, zowel binnen Twente als met Münster en Osnabrück. De delegatie bezocht onder meer de CTT op XL Businesspark in Almelo (foto), het MTS-gebouw in Hengelo en het DesignLab op de UT in Enschede. De tweede dag van het bezoek vond plaats in Münster, met specifieke aandacht voor de innovatiesamenwerking, zoals binnen het grensoverschrijdende batterijcluster.

Werkbezoek Michael Stibbe, plaatsvervangend Permanent Vertegenwoordiger van Nederland bij de EU

In april bracht Michael Stibbe een bezoek aan Twente. Dit bezoek was een vervolg op het bezoek van de drie burgemeesters van Almelo, Hengelo en Enschede aan Brussel, waar we bespraken hoe Twente als groene technologische topregio een belangrijke bijdrage levert aan innovatie binnen Europa.

Tijdens het programma lieten we Michael Stibbe meer zien over de high tech innovaties die Twente te bieden heeft. O.a. brachten we hiervoor een bezoek aan de University of Twente en Hogeschool Saxion. We deelden inzichten over onderwerpen als chips, batterijen en circulair textiel, allemaal van groot belang voor de Europese ambities rondom de duurzame transitie en strategische onafhankelijkheid. Eén van de thema's waar we ook over spraken was de rol van Twente binnen de Europese Chips Act, met ChipTech Twente als belangrijke schakel. Het bezoek was een belangrijk moment om het belang van Twente voor Brussel onder de aandacht te brengen.

Werkbezoek MEP Raquel García Hermida-van der Walle aan Twente

In mei bracht de inmiddels verkozen Europarlementariër Raquel García Hermida-van der Walle een bezoek aan Twente. Er was met name aandacht voor onze sterke grensoverschrijdende samenwerking met Münster. In Hengelo is stilgestaan bij de MONT-samenwerking, terwijl Twente Board meer heeft toegelicht over de samenwerking op het gebied van innovatie. Deze voorbeelden zijn blijven hangen, zo bleek tijdens de inbreng van Raquel García tijdens een rondetafel in Brussel over grensoverschrijdende samenwerking. Twente werd meermaals als goed voorbeeld aangehaald.

Werkbezoek Michael Stibbe aan Twente

5. SPECIFIEKE PARTNERSCHAPPEN IN EU

5. SPECIFIEKE PARTNERSCHAPPEN IN EU

In dit hoofdstuk worden twee belangrijke grensoverschrijdende en Europese partnerschappen van Netwerkstad Twente belicht: het MONT-verband, waaronder ook de Euregionale Doorlopende Leerlijn, en de samenwerking met Linköping.

MONT – MÜNSTER, OSNABRÜCK EN NETWERKSTAD TWENTE

Netwerkstad Twente maakt deel uit van het MONT-verband, waarin samen met Münster, Osnabrück en de EUREGIO grensoverschrijdend wordt samengewerkt aan uitdagingen in de steden. Op 24 mei (Almelo) en 15 november (Münster) vond het halfjaarlijkse MONT Spitzengespräch plaats. In 2024 is er een haalbaarheidsonderzoek naar een grensoverschrijdend Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP) uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek is eind 2024 de werkgroep mobiliteit opnieuw ingericht, nadat deze in het verleden al eens bestond. Hier worden gezamenlijke mobiliteitsvraagstukken behandeld. Halverwege 2024 heeft Almelo het voorzitterschap overgedragen aan Münster en is het besluit genomen om in MONT-verband een haalbaarheidsonderzoek rondom samenwerking op het thema water uit te voeren. Enschede is bij de organisatie van dit onderzoek in de lead.

Eerste schoolpartnerschappen en uitwisselingen

Sinds 2024 zijn de eerste schoolpartnerschappen tussen Duitse en Nederlandse scholen een feit. Daarnaast hebben er al succesvolle uitwisselingen plaatsgevonden, waarbij leerlingen elkaars taal en cultuur beter hebben leren kennen. Vooral de evenementen in oktober en november 2024, georganiseerd door de Scholenmakelaar van EDL, waren waardevolle momenten die de band tussen de scholen hebben versterkt. Ook is in 2024 het in 2023 opgerichte Expertisecentrum Euregionaal Onderwijs verder uitgebouwd, met een uitgebreidere collectie lesmateriaal en adviesmogelijkheden voor docenten, studenten en andere belangstellenden

Quickscan onder werkgevers

Om leerlingen nog beter voor te bereiden op werken over de grens, is in 2024 een quickscan uitgevoerd onder werkgevers in de grensregio. Deze scan helpt om de benodigde euregionale competenties te definiëren. Hierop volgen nog verdiepende interviews met een aantal werkgevers. De resultaten worden vertaald naar concrete tools en een skills- en opleidingsprofiel, zodat toekomstige werknemers nog beter zijn uitgerust voor grensoverschrijdende kansen.

Overdracht van het MONT-voorzitterschap van Almelo door wethouder Overmeen-Bakhuis aan Oberbürgermeister Lewe van Münster.

EUREGIONALE DOORLOPENDE LEERLIJN (EDL): GRENS OVERSTIJGEND ONDERWIJS VERSTERKEN

Als gemeente Enschede treden we op als lead-partner binnen het Interreg VI-project Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL), dat loopt van 2023 tot 2027.

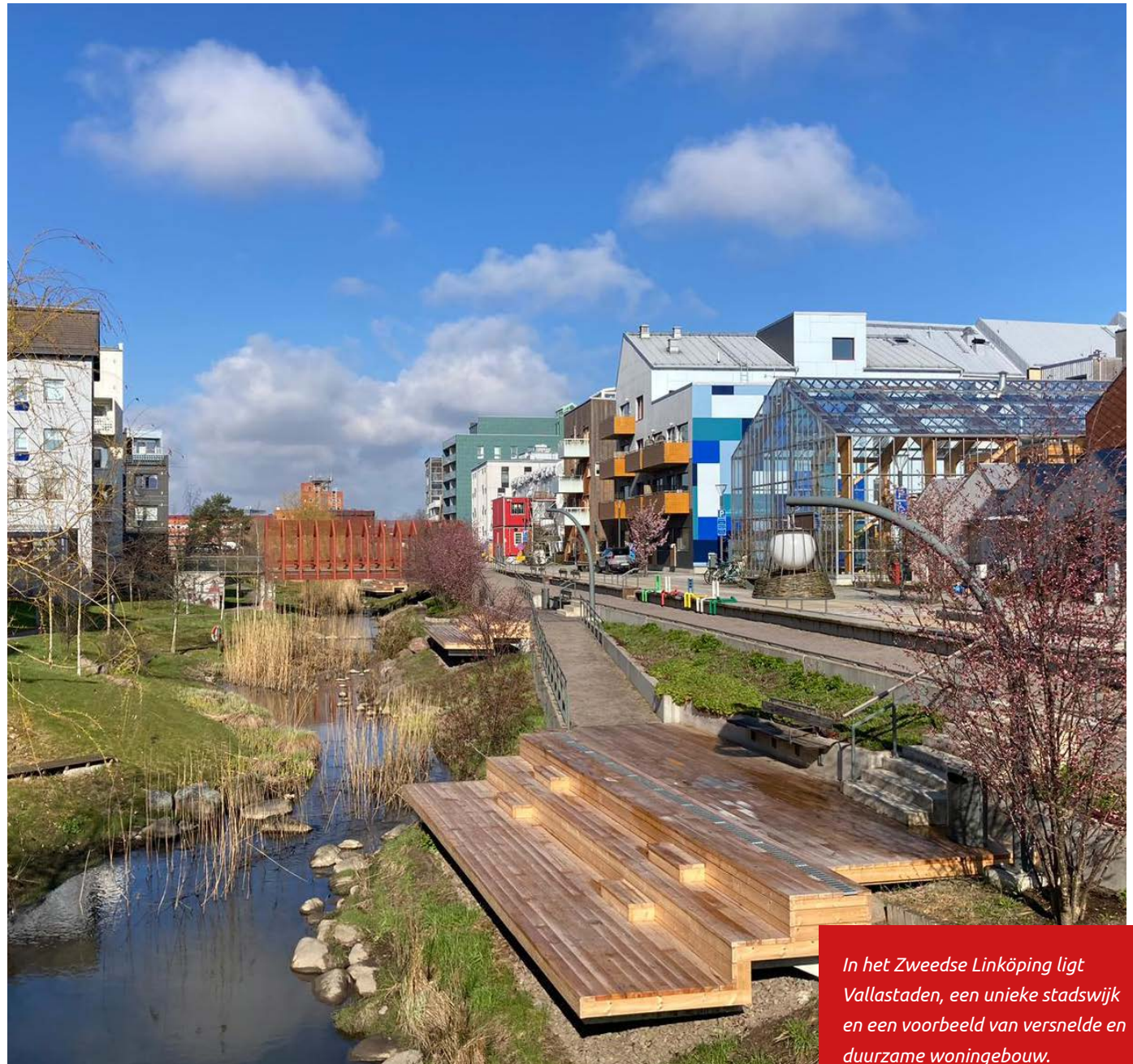
Dit project stimuleert samenwerking tussen Duitse en Nederlandse scholen, vanaf basis onderwijs tot en met hoger onderwijs, en richt zich op het versterken van euregionaal onderwijs. We werken samen met acht partners: Saxion, Universiteit Münster, Euregio, Achterhoek Ambassadeurs, Hochschule Osnabrück, ROC van Twente, Stadt Münster en DNL Contact. Meer informatie over dit project is te vinden op de website van EDL via de EUREGIO (Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) - EUREGIO).

LINKÖPING - BLIK OP INNOVATIEF SCANDINAVIË

Een stad die door relaties met Universiteit Twente, met Novel-T en met Enschede sinds 2022 steeds dichterbij Twente is komen te staan, is de Zweedse stad Linköping. De Universiteit van Linköping maakt net als de UT deel uit van het European Consortium van Innovative Universities (ECIU). Ze zijn ze net als wij lid van Eurocities. Vanuit dat partnerschap participeren zij op hun beurt weer in programma's samen met Münster. De stad heeft dezelfde omvang als Enschede, is dus eveneens universiteitsstad, en door de Europese Commissie dit jaar uitgeroepen tot Innovation Capital of Europe.

Tijdens gezamenlijke bezoeken aan Brussel, kregen we van de Europese Commissie het advies om vooral te leren van de Scandinavische steden, die vooroplopen als het gaat om innovaties op het gebied van duurzaamheid.

Om al deze redenen wisselden Enschede en Hengelo in 2024 kennis uit op duurzame stedelijke vernieuwing, (circulaire) economie en innovatie, zowel online als tijdens bezoeken met kleine delegaties. In november leidde deze samenwerking concreet tot deelname van Enschede/Netwerkstad Twente in het nationale programma 'Versnelling woningbouwopgave'. Hieraan is een subsidie verbonden van 220 K.

In het Zweedse Linköping ligt Vallastaden, een unieke stadswijk en een voorbeeld van versnelde en duurzame woningbouw.

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage	Datum
1	25 maart 2025

Onderwerp
Jaarverslag Team Europa 2024

Geachte leden van de raad,

Hierbij sturen we u het jaarverslag van team Europa Almelo, Hengelo en Enschede 2024 ter informatie toe.

Europa is volop in beweging in een internationale context. En Europa blijft ook van groot belang als het gaat om de grote opgaven van deze tijd, waar gemeenten ook een rol in hebben. Uitdagingen als sociale inclusie, mobiliteit, klimaatverandering, energietransitie en circulaire economie stoppen niet bij de grens van onze gemeente. Als regio moeten we samen aan deze uitdagingen werken, binnen Nederland en internationaal.

Meer dan 70% van de wetgeving in gemeenten komt uit Brussel. Daar vinden we ook belangrijke innovaties en investeringen. We zullen ons daar moeten laten zien om invloed uit te kunnen oefenen. Almelo, Hengelo en Enschede trekken hierin samen op om een sterke internationale positie in te nemen waarin we ons als groene technologische topregio kunnen presenteren.

Dit jaarverslag laat zien hoe de drie steden in 2024 in Europese samenwerking hebben geïnvesteerd. In 2024 hebben we kennis uitgewisseld, ons netwerk verbreed en Twente internationaal gepositioneerd. Op het dossier sociaal investeren de steden in grensoverschrijdende samenwerking voor de leefbaarheid in de steden, bij een aantal dossiers heeft het team zich gericht op positionering en strategisch inzicht (klimaatadaptatie en energietransitie) en bij andere dossiers staat het voortbouwen op bestaande ervaring en deelname aan Europese projecten centraal (circulaire economie en mobiliteit).

Naam: I. Kerkhof
Datum: 10 december 2024
Eenheid/Programma: Eenheid Bedrijfsvoering

Collegevoorstel

Onderwerp	Gunning arbodienstverlening
Advies	Hamerstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	14 januari 2025
Portefeuillehouder	R.T.A. Korteland
Openbaar	Openbaar met embargo tot 1 april 2025
Raadsvoorstel of raadsbrief	N.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Op 31 maart 2025 loopt het huidige arbodienstverleningscontract af. Het college heeft besloten om het nieuwe contract te gunnen aan de Bedrijfspoli voor de periode 1 april 2025 tot en met 31 maart 2028, op basis van de resultaten van de inschrijving uit een gezamenlijke aanbesteding door twaalf Twentse gemeenten en Samen Twente. Belangrijke argument voor de keuze is de hoge scores van de Bedrijfspoli op kwaliteit en het tarief. Met het contracteren van deze partij voldoet Almelo aan de wettelijke verplichting vanuit de Arbowet om een arbodienst te hebben.

Voorgesteld besluit

Op grond van de resultaten van de door het college besloten deelname aan de gezamenlijke aanbesteding arbodienstverlening:

1. In te stemmen met de gunning van de arbodienstverleningscontract aan de Bedrijfspoli (periode 01-04-2025 tot en met 31-03-2028) voor een totaal bedrag van 165.984, op basis van prijspeil 2025.
2. Instemming te vragen aan de Ondernemingsraad met deze gunning.
3. Na instemming van de Ondernemingsraad de namens de twaalf gemeenten en Regio Twentse aanbestedende dienst (gemeente Oldenzaal) te informeren akkoord te gaan met definitieve gunning van het arbodienstverleningscontract aan de Bedrijfspoli (periode 01-04-2025 tot en met 31-03-2028).

Inleiding

Iedere organisatie is op basis van de Arbowet verplicht een bedrijfsarts in dienst te hebben dan wel een overeenkomst te hebben met een externe partij die deze diensten kan leveren. De huidige samenwerkingsovereenkomst met de Bedrijfspoli eindigt op 31 maart 2025.

In het eerste kwartaal van 2024 is gestart met (de voorbereidingen van) de gezamenlijke aanbesteding arbodienstverlening door 12 Twentse gemeenten (Almelo, Borne, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Noaberkracht, Dinkelland Tubbergen, Rijssen-Holtten, Twenterand en Wierden) en Samen Twente (collegebesluit BenW - 2410748).

Het resultaat van deze aanbesteding is dat de Bedrijfspoli voor de twee percelen de beste inschrijving heeft gedaan. Op basis daarvan zijn alle inschrijvers geïnformeerd dat de deelnemende organisaties, onder voorbehoud van instemming van de Ondernemingsraad, voornemens zijn de opdracht wederom te gunnen aan de Bedrijfspoli.

Beoogd effect

Voldoen aan de wettelijke verplichting vanuit de Arboret tot het hebben van een Arbodienst.

Argumenten voor

1.1 De gunning vloeit voort uit het zorgvuldig uitgevoerde aanbestedingsproces.

Ondanks grote interesse in de opdracht tijdens de marktconsultatiegesprekken, hebben enkele aanbieders aangegeven niet in te schrijven vanwege een gebrek aan bedrijfsartsencapaciteit.

Uiteindelijk zijn een drietal inschrijvingen van aanbieders zorgvuldig beoordeeld:

De verhouding kwaliteit/prijs in de beoordeling was 65% - 35%. De kwaliteit is beoordeeld op vier criteria: visie op arbodienstverlening en verzuim, kwaliteit van de dienstverlening, implementatie, en casus en presentatie.

De eerste drie criteria zijn schriftelijk beoordeeld. Het onderdeel "casus en presentatie" is beoordeeld aan de hand van presentaties door de inschrijvers welke zijn gegeven op 18 en 19 november 2024.

Bij de totale beoordeling waren naast het aanbestedingsteam twee TOP-OR-leden betrokken, waaronder een OR lid van de gemeente Almelo. Zij hebben het proces gevolgd en een positief advies uitgebracht aan de plaatselijke ondernemingsraden.

Op basis van de aanbesteding is besloten de opdracht per 1 april 2025 te gunnen aan De Bedrijfspoli.

Het contract gaat in op 1 april 2025 en heeft een looptijd van drie jaar, met de optie om deze tweemaal met één jaar te verlengen. Hoewel het een gezamenlijke aanbesteding betreft, biedt het nieuwe contract met de Bedrijfspoli binnen de gestelde kaders ruimte voor maatwerkafspraken specifiek voor de gemeente Almelo.

Kanttekeningen

Niet van toepassing, gunning vloeit direct voort uit de aanbesteding.

Kosten, opbrengsten en dekking

Zoals verwacht zijn de tarieven van de arbodienstverlening gestegen ten opzichte van eerdere tarieven. Dit heeft als oorzaak de wijzigingen in de markt van arbodienstverlening t.o.v. de laatste gemeenschappelijke aanbesteding.

Op dit moment is in de begroting een bedrag van euro 125.000 per jaar opgenomen voor arbodienstverlening op kostenplaats 104244. De daadwerkelijke kosten van de arbodienstverlening vanaf 1 april 2025 zijn 182 euro per medewerker per jaar, dat neerkomt op 165.984 euro per jaar (op basis van prijspeil 2025). De prijzen worden jaarlijks geïndexeerd. De meerkosten van ruim 40.000 euro moeten gedekt worden binnen de beschikbare middelen voor P&O.

Uitvoering

Uiterlijk 17 januari 2025 moet de aanbestedende dienst worden geïnformeerd over de instemming van de Ondernemingsraad met de definitieve gunning.

In januari 2025 vindt een startgesprek plaats met de deelnemende partijen over de invulling van contractmanagement voor de contractperiode.

In februari 2025 worden de samenwerking/maatwerkafspraken met de Bedrijfspoli besproken en, indien nodig/gewenst, aangepast.

In het eerste kwartaal 2025 wordt communicatie naar medewerkers verzorgd.

Procesinformatie

Intern overleg

HR heeft afgestemd met inkoopteam, het arboteam en de financieel adviseur.

Afstemming met portefeuillehouder

Er heeft afstemming plaatsgevonden met de portefeuillehouder

Directie-advies

Akkoord

Communicatie over het besluit

In het eerste kwartaal van 2025 zal in de organisatie worden gecommuniceerd.